

VILNIAUS JUZEFO IGNACIJAUŠ KRAŠEVSKIO GIMNAZIJOS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Juzefo Ignacijaus Kraševskio gimnazijos pažintinės ir kultūrinės veiklos bei edukacinių išvykų organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato gimnazijoje vykdomos kultūrinės, meninės, pažintinės, kūrybinės ir kt. veiklos bei edukacinių išvykų (toliau – Išvyka) organizavimo ir vykdymo tvarką.
2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrieji ugdymo planai“.
3. Gimnazijos vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė ir kt. veikla (toliau – pažintinė ir kultūrinė veikla) turi būti siejama ne tik su gimnazijos ugdymo tikslais, bet ir su mokinių ugdymosi poreikiais.
4. Vadovaudamasi Bendraisiais ugdymo planais, gimnazija pati priima sprendimą, kiek šiai veiklai per mokslo metus skirs pamokų, atsižvelgdama į pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose numatytą turinį ir pasiekimus, mokinių amžių.
5. Mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė ir kita veikla yra privaloma sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis.
6. Ugdymo ne mokykloje procese skiriamos prasmingos užduotys, vertinama mokymosi pažanga.

II SKYRIUS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

7. Atsižvelgiant į dalyko bendrosios programos mokymosi turinį, gimnazijos veikos tikslus ir uždavinius ugdymo procesas ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamas vykdamas:
 - 7.1. išvykas, t. y. išvykimus iš mokyklos mokymosi tikslais: į muziejus, parodas, bibliotekas, kultūros centrus, STEAM centrus, parkus, sporto aikštynus, baseinus ar kitus objektus, erdves, kuriose organizuojamas ugdymo procesas;
 - 7.2. pažintines veiklas, kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklas, skirtas vaikų ir jaunimo tautiniam, pilietiniam ir kultūriniam ugdymui skatinti.
8. Pažintinės veiklos organizavimo formos:
 - 8.1. **ekskursija** – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;
 - 8.2. **turistinė stovykla** – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

- 8.3. **sąskrydis** – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;
 - 8.4. **vaikų turizmo renginys** – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;
 - 8.5. **žygis** – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;
 - 8.6. **varžybos** – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;
 - 8.7. **ugdymo karjerai išvyka** – užsiėmimas už mokyklos ribų, skirtas lavinti gebėjimus, ugdyti kompetencijas, padėsiančias rinktis studijų kryptį, profesinę veiklą bei planuoti savo vietą darbo rinkoje.
9. Ugdymo proceso ne mokyklos aplinkoje trukmė gali būti:
- 9.1. **trumpalaikė** (nuo vienos iki kelių valandų);
 - 9.2. **visos dienos** (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);
 - 9.3. **ilgesnė nei vienos dienos** (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).
10. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamas:
- 10.1. artimoje aplinkoje, netoli mokyklos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ar parkuose ir kituose objektuose;
 - 10.2. savivaldybės teritorijoje;
 - 10.3. kitos savivaldybės teritorijoje;
 - 10.4. kitoje šalyje.

III SKYRIUS

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

11. Pažintines kultūrinės veiklas gali organizuoti dalyko mokytojai, klasės vadovai, švietimo pagalbos specialistai (toliau – pedagogai):
- 11.1. dalyko mokytojai numato ugdymo kitose aplinkose poreikį, tikslus ir turinį, atsižvelgdami į dalyko bendrojoje programoje numatytus tikslus ir mokinių ugdymosi poreikius;
 - 11.2. klasės vadovai kultūrinės pažintinės veiklos (edukacinių išvykų, ekskursijų ir kt.) poreikį, tikslus ir turinį numato, atsižvelgdami į klasės mokinių ugdymo tikslus ir poreikius, numatytus metiniame klasės vadovo veiklos plane, bei gimnazijos metų plane numatytus uždavinius;
 - 11.3. švietimo pagalbos specialistai, neformaliojo ugdymo mokytojai pažintines edukacines veiklas organizuoja, atsižvelgdami į mokinių ugdymo karjerai, saviraiškos, bendrųjų kompetencijų ugdymosi poreikius.
12. Siekiant užtikrinti sklandų gimnazijos ugdymo proceso organizavimą, pedagogai planuodami edukacines veiklas kitose aplinkose su atsakingu direktoriaus pavaduotoju suderina pažintinės, kultūrinės veiklos datą, tikslus, vykstančių mokinių bei lydinčių asmenų sąrašą bei pateikia dokumentus:
- 12.1. ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas planuojant trumpalaikę ar visos dienos edukaciją;
 - 12.2. ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų planuojant ilgesnė nei vienos dienos ugdymosi dienų edukaciją.

13. Planuojant organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į šiuos veiksnius:
 - 13.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti dalyko Bendrojoje programoje numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;
 - 13.2. mokinių saugumo. Numatyti priemonės mokinių saugumui esant ne mokyklos aplinkoje užtikrinti;
 - 13.3. įtraukumo. Siūlant veiklas atsižvelgti į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;
 - 13.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalauti ši veikla ir ar mokykla gali juos skirti;
 - 13.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.
14. Siekiant, kad ugdymas ne mokyklos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį siektina:
 - 14.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;
 - 14.2. įtraukti mokinius į pasiruošimo procesą ir padėti mokiniams suprasti kontekstą;
 - 14.3. ugdymo procese organizuoti aktyvias mokymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;
 - 14.4. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi priemones;
 - 14.5. ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.
15. Pažintinėje kultūrinėje veikloje pagal galimybes dalyvauja visi klasės mokiniai.
16. Išvykoje nedalyvaujantiems mokiniams ugdymo procesas vyksta mokyklos nustatyta ugdymo organizavimo forma.

IV SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

17. Organizuojant išvyką, vykimą į pažintines veiklas ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami lydintys asmenys ir Išvykos vadovas. Lydintys asmenys – suaugę asmenys, kurių funkcijas apibrėžia mokyklos vadovas. Lydinčiųjų asmenų skaičius priklauso nuo Išvykoje dalyvaujančių mokinių skaičiaus. Jeigu Išvykoje dalyvauja:
 - 17.1. mažiau nei 15 mokinių ir jie yra vyresni nei 16 metų, skiriamas tik Išvykos vadovas;
 - 17.2. mažiau nei 15 mokinių, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo programą, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;
 - 17.3. mažiau nei 15 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir jaunesni nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;
 - 17.4. daugiau kaip 15 ir mokinių, vyresnių nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;
 - 17.5. daugiau kaip 30 mokinių, skiriamas Išvykos vadovas ir 2 lydintys asmenys;
 - 17.6. organizuojant Išvyką į užsienį, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintys asmenys santykiu 15 mokinių – 2 lydintys asmenys; 30 mokinių – 4 lydintys asmenys;
 - 17.7. suaugusiems asmenims vykstant į Išvykas skiriamas tik Išvykos vadovas, kuriuo gali būti skiriamas vienas iš vykstančiųjų.

18. 1–2 klasių mokiniams organizuojamos išvykos ne ilgesnės nei vienos ugdymo dienos trukmės.
19. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje, nustatoma, kad:
 - 19.1. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo:
 - 19.1.1. skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimą;
 - 19.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą/neteikia pritarimo planuojamai Išvykai;
 - 19.1.3. skiria ir tvirtina Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis. Lydintys asmenys nėra skiriami, kai ugdomojoje veikloje dalyvauja tik suaugusieji asmenys;
 - 19.1.4. atsižvelgdamas į planuojamos veiklos specifiką, mokinių amžių ir jų specialiuosius ugdymo(si) poreikius, gali nustatyti dalyvaujančiųjų išvykoje skaičių ir kitokį lydinčių asmenų skaičių;
 - 19.2. išvykos vadovas:
 - 19.2.1. planuodamas trumpalaikę ar visos dienos Išvyką užpildo du instruktažo formos egzempliorius (priedas Nr. 1), vieną egzempliorių palieka raštinėje prieš vykdamas į Išvyką, kitą turi visos išvykos metu;
 - 19.2.2. planuodamas ilgesnę nei vienos dienos Išvyką užpildo du instruktažo formos egzempliorius (priedas Nr. 2), du sveikatos pažymos lapų egzempliorius (priedas Nr. 3), po vieną egzempliorių palieka raštinėje prieš vykdamas į Išvyką, kitus turi visos išvykos metu. Surenka Išvykoje dalyvaujančių nepilnamečių mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) raštišką sutikimą (priedas Nr. 4) dėl vaiko dalyvavimo Išvykoje ir turi sutikimus visos Išvykos metu;
 - 19.2.3. parengia veiklų programą/planą ir numato parengiamuosius darbus;
 - 19.2.4. numato galimas rizikas ir pasirengimą joms valdyti;
 - 19.2.5. priima vadybinius sprendimus, reikalingus mokymuisi ne mokyklos aplinkoje įgyvendinti;
 - 19.2.6. pristato suplanuotų veiklų planą mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams);
 - 19.2.7. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;
 - 19.2.8. užtikrina numatytų veiklų įgyvendinimą ir sąlygas numatytiems ugdymo tikslams pasiekti;
 - 19.2.9. užtikrina, kad vykdant suplanuotas veiklas būtų laikomasi mokykloje nustatytų procedūrų;
 - 19.3. nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:
20. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą (priedas Nr. 4) už Išvyką atsakingam asmeniui. Mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) turi teisę nepritarti, kad vaikas dalyvautų Išvykoje, atšaukti vaiką iš Išvykos. Išvykoje nedalyvaujantiems mokiniams ugdymo procesas vyksta mokyklos nustatyta ugdymo organizavimo forma.
 - 20.1.1. su Išvykai organizuoti susijusių išlaidų apmokėjimą.

